

ADULȚII SI BULLYINGUL

Băcescu Elena – Adina,
profesor, Liceul Teoretic „Nicolae Iorga” Nehoiu

Lucrurile mărunte devin importante atunci când este vorba să construim o relație cu tinerii. Care sunt lucrurile mici prin intermediul cărora îi faceți pe copii să se simtă prețuiți, auziți și înțeleși?

Când puștii se simt înstrăinați de adulți, avem cu toții o mare problema. Aceasta afirmație se aplică actelor de violență de toate felurile. Referitor la dinamica bullyingului, afirmația de mai sus este clară.

În lipsa unei relații profunde cu adulții:

- Copiii care agresează acționează fără să întâmpine obstacolul dezaprobării din partea unui adult care este important pentru el.
- Copiii stigmatizați se simt izolați de sursele de sprijin și de intervenție.
- Copiii care sunt martori la acte de bullying nu au la cine să apeleze pentru a semnală ceea ce au văzut.

Relațiile profunde cu adulții joacă un rol important atât în prevenirea bullyingului, cât și în reacția împotriva acestuia. Copiii lipsiți de aceste legături nu beneficiază niciunul dintre aceste lucruri.

Celor care încă își fac griji că nu există timp suficient pentru a construi o relație cu fiecare copil în parte le spun că tinerii vor avea parte oricum de timpul adulților, într-un fel sau altul. O pot face în feluri pozitive, prin interacțiuni consecutive și benefice cu noi sau prin comportamente nepotrivite și situații de criză. Întrebarea fundamentală este: Cum vrei să vă petreceți timpul cu un tânăr? O investiție proactivă de timp pentru dezvoltarea unei relații de încredere cu un copil este mult mai simplă (și mult mai eficientă din punct de vedere al timpului) decât un răspuns reactiv la o relație pe care nu o controlăm.

Cum îi facem pe copii să vorbească despre bullying?

Unul dintre cele mai perfide aspecte ale agresiunii este faptul că victimele să se simtă izolate și singure. Mulți copii agresivi evită să vorbească despre experiențele lor din următoarele motive:

- Se simt copleșiți de îndoieli, întrebându-se dacă stigmatizarea la care sunt supuși este provocată de vreun defect personal. Dacă ar vorbi despre experiențele lor, și-ar expune sentimentul de inadecvare.
- Se simt umiliți și rușinați. Lucrurile care li se fac sau li se spun de către colegi sunt deja rele; a vorbi despre ele ar însemna să le re trăiască.
- Le e frică să nu fie catalogați drept pârâcioși de către colegii lor, ajungând astfel să înrăutățească situația.

Aceste temeri sunt reale pentru tineri și îi sperie când vine vorba să dea în vedere unui adult agresiunile pe care le-au suferit. Este responsabilitatea noastră să îi facem să se simtă în siguranță vorbind despre problemele lor.

Luați în serios semnalarea comportamentelor de tip bullying!

Potrivit dr. Michele Borba, expert în prevenirea bullyingului (2009), 49% dintre copii au semnalat că au fost agresivi în timpul anului școlar, dar doar 32% dintre părinții lor i-au crezut. Când copiii găsesc puterea necesară să apeleze la adulți pentru a vorbi despre agresiune, este de o importanță capitală să luăm în serios semnalările lor. Confundă copiii câteodată comportamentul nepoliticos sau răutăcios cu agresiunea? Da. Ar trebui să nu luăm în seamă semnalările care ni se par exagerate? Nu. Niciodată.

Când un copil își face curaj și semnalează bullyingul, rolurile adultului care vrea să ajute sunt următoarele:

- Să îl asculte pe copil. Să îl facă să se simtă auzit și interes. Această experiență, de una singură, clădește relații. Nu aveți nimic de pierdut, ba dimpotrivă, aveți doar de câștigat, ascultându-l.

- Să îl creadă. Luați în calcul faptul că, pentru tineri, percepțiile reprezintă realitatea. Experiența de a nu fi crezut de un adult este devastatoare și îl va face pe copilul respectiv să nu mai ceară ajutor în viitor. Acest lucru le convine de minune copiilor care agrează.

- Dacă incidentul poate fi mai bine caracterizat drept un exemplu de impolitețe sau o răutate, aceasta este o ocazie bună pentru un adult de a-l învăța pe tânăr distincțiile-cheie dintre aceste comportamente. Cunoașterea acestor lucruri îl va ajuta pe copil în viitor, atunci când ia decizii în legătura cu momentele în care să-i implice pe adulți și să le răspundă colegilor. De asemenea, pornind de la premisa că unele comportamente nepoliticoase și răutăcioase pot evolua în bullying veritabil dacă nu sunt temperate, faptul că ați fost informați din timp și că puteți interveni când situația este controlabilă încă trebuie văzut ca o oportunitate.

Când un copil știe că adulții din viața lui îi vor lua în serios îngrijorarea, se va simți suficient de sigur să ceară ajutor în timp util. Studiile realizate de Davis și Nixon (2010) pomenesc acești pași esențiali pe care trebuie să-i urmeze adulții pentru a transmite tinerilor că iau în serios dezvoltările lor despre bullying:

- Considerați o semnalare drept o ocazie de a face o schimbare!
- Faceți tot posibilul pentru ca incidentul să nu se repete!
- Fiți conștient de faptul că victima are nevoie de grija unui adult!
- Luați legătura cu victima pentru a verifica dacă situația s-a îmbunătățit!
- Asigurați-vă că fiecare copil simte sprijinul colegilor săi!

STUDIU DE CAZ: BULLYINGUL ASUPRA UNEI FETE DE CLASA A V-A

Problema: Roberta, o elevă de clasa a V-a, este exclusă din grupul fetelor din clasă.

Descrierea problemei:

a. Tipologia problemei: Bullying în cadrul grupului fetelor din clasa a V-a.

b. Actorii implicați: Sara, Roberta, Sofia, celelalte fete din clasă, profesorul diriginte, consilierul psihopedagog, părinții.

c. Contextul apariției: la școală, în clasa a V-a.

d. Descrierea situației: Sara și Roberta sunt cele mai bune prietene încă de la grădiniță. În clasa a V-a, au colegi noi și ajung să își facă prieteni noi. Totul merge bine, dar, în noiembrie, Sara îi spune Robertei enunțuri, precum: „Nu mai ești prietena mea cea mai bună!” sau „Nu poți merge cu mine la magazin!” Roberta se simte rănită, dar decide să se concentreze asupra altor fete din clasă. Într-o zi de decembrie, Roberta intră în clasă și observă că nicio fată nu mai vorbește cu ea. Când Sofiei i se face milă de Roberta și vrea să o salute, Sara reacționează imediat: „Dacă vorbești cu ea, nu mai faci parte din grupul nostru!” (al fetelor cool...).

e. Care sunt motivele pentru care considerăm această situație o problemă?

Roberta e foarte tristă și ia note proaste, iar mama ei este foarte îngrijorată, pentru că nu știe motivul.

Profesorul diriginte vede tristețea Robertei, află ce spun fetele despre ea și observă că e o situație clară de bullying.

f. Posibile riscuri: Roberta riscă să acumuleze multe goluri, își pierde credibilitatea în fața profesorilor, poate intra în depresie, mai ales din cauza faptului că părinții sunt despărțiți și singurul ei refugiu este școala și prietenii de la școală.

Intervenție:

Profesorul diriginte acționează inspirat și îi oferă Robertei un nou statut în cadrul Clubului de lectură: organizarea unei activități despre distopie alături de o elevă foarte conștiincioasă și cunoscută în școală, Ștefania. S-a format, astfel, o pereche nouă cu o fată cu un statut social și o fată vulnerabilă la bullying.

Astfel, Roberta a lepădat ușor stigmatul, ba chiar a putut să se bucure de un oarecare nivel de succes social. Pentru ea, această experiență a transformat-o în ceea ce privește satisfacția, succesul școlar și încrederea în sine.

Părinții Robertei au participat, alături de Roberta, la o consiliere din partea consilierului psihopedagog.

Colegele Robertei au fost solicitate, în cadrul Clubului de lectură, să interpreteze un joc de rol. Surpriză! Au jucat rolul unei fete supuse unui șir de respingeri și nedreptăți dintr-un tărâm distopic. Astfel, au fost puse în situația Robertei.

Rezultate:

Roberta a căpătat încredere în ea, a luat note bune, s-a implicat în activități extrașcolare și a acceptat scuzele fetelor.

Colegele Robertei și-au cerut scuze, au reintegrat-o pe Roberta, iar Sara a devenit din nou, cea mai bună prietenă.

Părinții și profesorul diriginte s-au liniștit...

Surse:

- <https://oradenet.ro/>
- <https://responsabilitate-sociala.orange.ro/>
- <https://mindeducation.ro/>

• Cyberbullying în educational context, Magdalena Iorga (coordinator), © Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2022.